

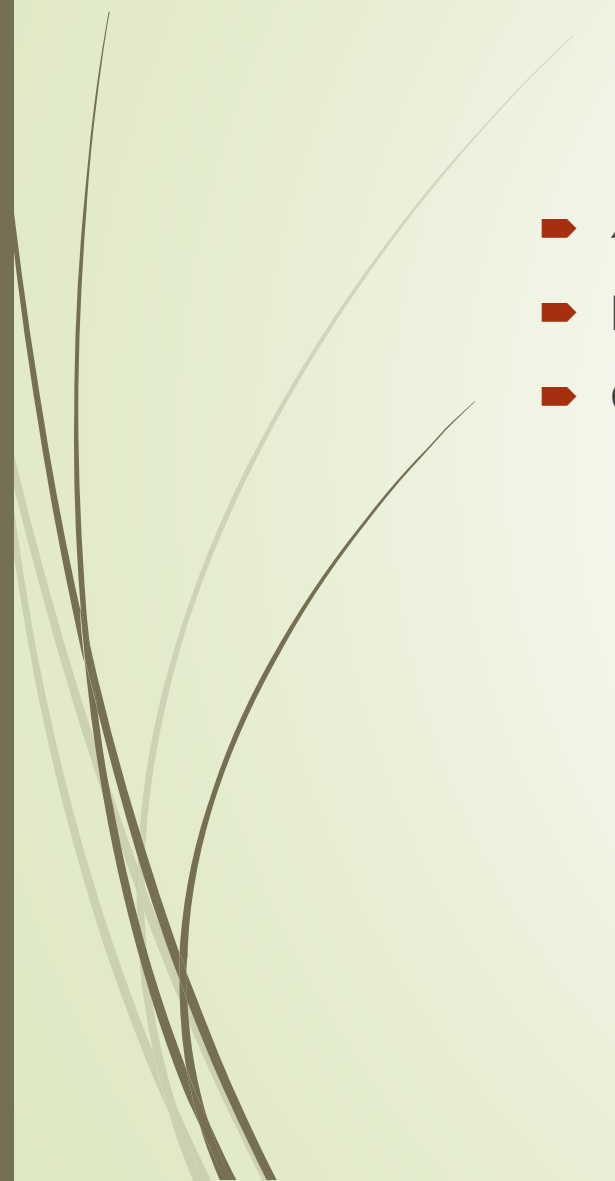

ТЕРМИНИТЕ И НИВНИТЕ ФРАНЦУСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО ЗБОРНИКОТ *ТЕРМИНОЛОГИЈА ОД ОБЛАСТА НА ТЕОЛОГИЈАТА* ОД ЈОВАН ТАКОВСКИ

Доц. д-р Светлана Јакимовска
Универзитет „Гоце Делчев“ -Штип

-
-
- Структура на Зборникот
  - Начини на претставување на термините
  - Француските еквиваленти на теолошките термини

-
-
- 482 термини
  - Правила -првиот број на Билтенот од областа на терминологијата
  - Структура на речничка статија:
    1. заглавен збор
    2. дефиниција
    3. еквиваленти на странски јазици

Структура на Зборникот од областа на теологијата

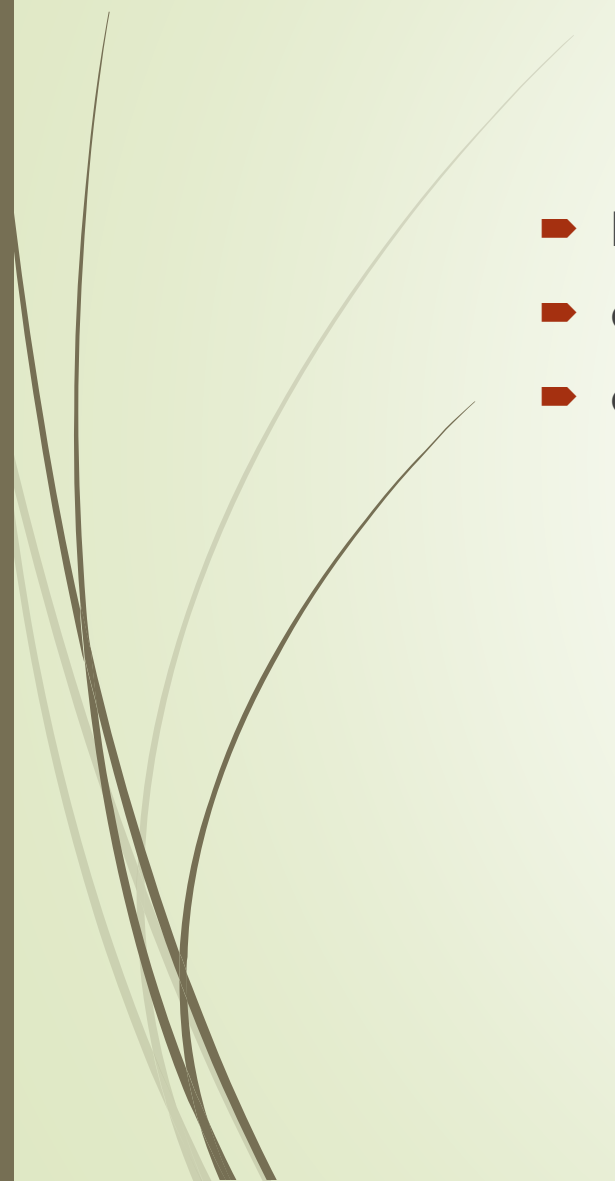
- Должината на **дефиницијата** може да варира од куса до исклучително долга

ЦРКВА

- историја, основање, начин на ф-ционирање
- Потесно (заедница на сите луѓе) и пошироко (заедница на ангелите и луѓето)
- Институција/човечка заедница
- Разграничувањето соодветува на различни грчки термини
- Цитати од Владимир Лоски и Свети Кипријан (на латински)

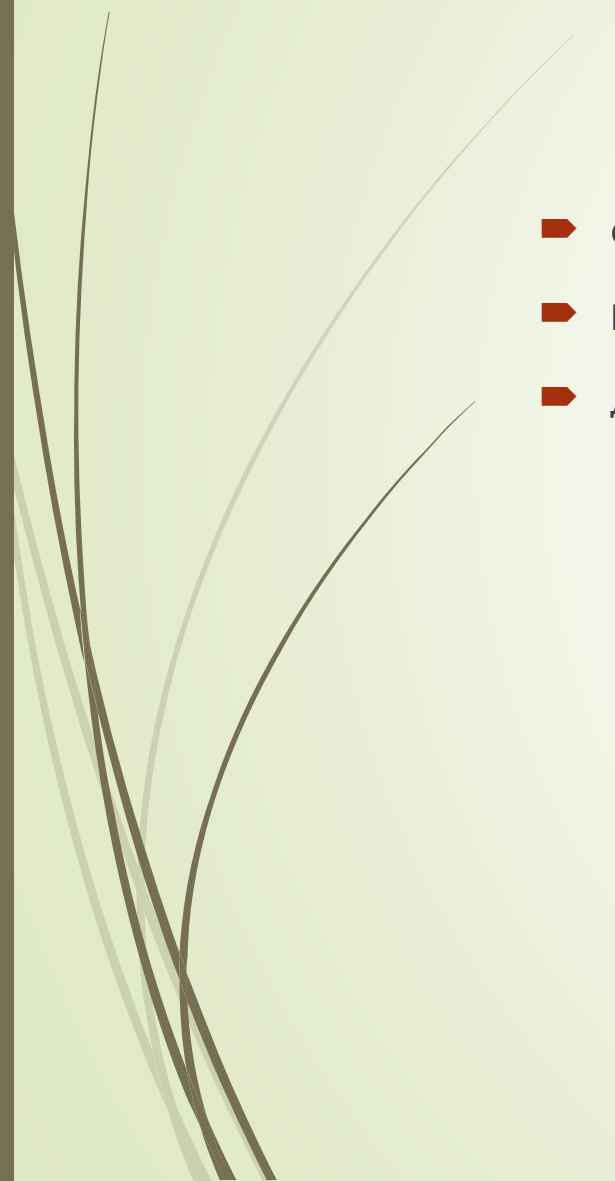
Специфики на дефинициите

- Се упатува на арамејска, грчка или латинска етимологија
- Цитати (најчесто од Библијата) со кое се поткрепува значењето на терминот во православен контекст
- Специфични лексеми во рамките на дефинициите: *овоплотен, сострадание, сесвета, богообразност, правомислие, пришествие...*
- воведник во основните принципи на православната вера – специфичен светоглед- совест - „глас Божји во човекот“
  - Суета - „празен, бесцелен труд на човекот за стекнување, слава, богатство, почести, односно за овоземна среќа“.

-
-
- Еквивалентите се понудени на:
  - англиски, германски и француски јазик, српски и руски јазик,
  - опфатени се и грчкиот, латинскиот и црковнословенскиот јазик

Претставување на термините

- ▀ строго стручни: *ипостас, кериγμα, схима,*
  - ▀ карактеристични за православието како *мироносици, икона*
  - ▀ дел и од општиот јазик: *суеверие, фетишизам, фатализам, санкција*
-

Повеќе заглавни термини - напоредно

- синоними со мали разлики во однос на формата: *назореј* и *назареј*, *раса* и *расо*, *говеење* и *гувеење*
- Синоними со различно етимолошко потекло: *крвосмешение* (црковн.) / *инцест* (лат.) // *вероисповед* / *конфесија*
- Исто етимолошко потекло (народен јазик) - *венчање*, *венчавање* и *венчание*

-
-
- Одредени термини се дискутабилни :
  - *измарагд , страсотерпец, светотатсво, местобљустител, икономија*
  - *краегранесие*

Претставување на термините

- **Полисемијата** е најчесто јасно разграничена
- Внатрешна катихизис „усно поучување во основните вистини на христијанската вера“ и „книга која ги содржи верските поуки“
- Надворешна лаик „мирјанин“ и „неопитен, невешт човек“
- Сродни термини се претставени напоредно *страст /страдање – непрецизност*
- Нема полисемично разграничување на терминот *патерица* - „епископски, владички стап“ – не и втор ден од празнувањето на некој празник

Француските еквиваленти

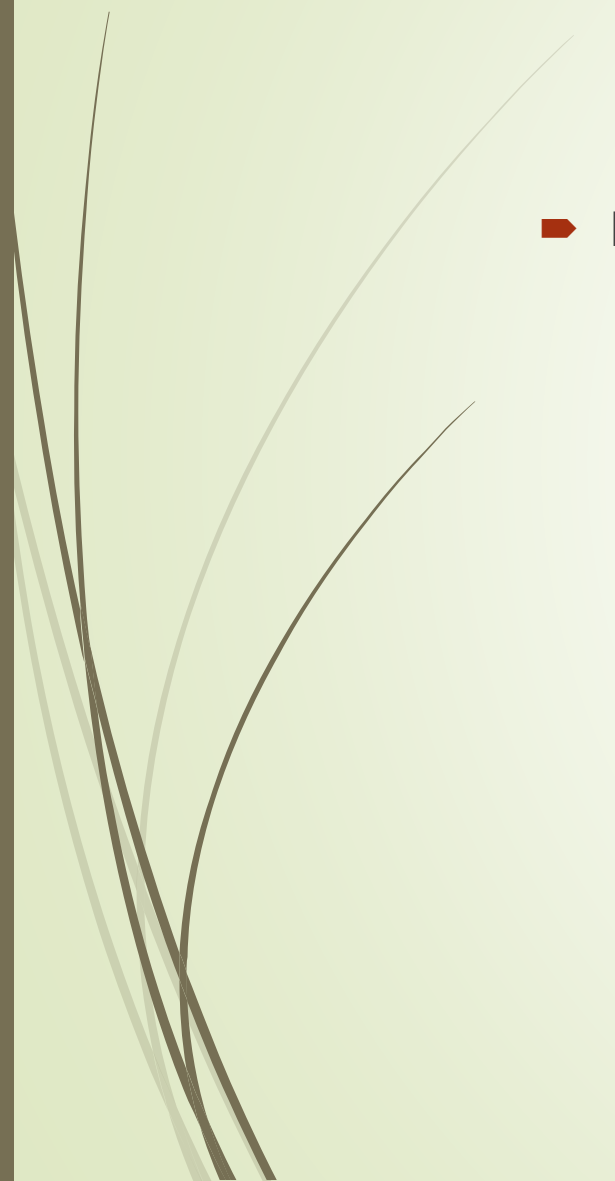
- **Еквивалент** е термин **од општиот јазик** :

благолепие – *beauté*; благообразен - *honnête*,
Преподобен -*saint* (свет) -*révérend, vénérable*

- **Еквивалент** е **хипероним**

Хагиографија - *biographie (hagiographie)*

Подвижник -*combattant (ascète, anachorète)*

-
-
- **Нема еквивалент:** одигитрија/ схима /мироварение
    - hodegetria /schème (habit monastique (Roty))
    - préparation de l'huile sainte

-
-
- Нема еквиваленти за полисемичните значења

Пасха – еврејски празник / Велигден

la Pâque / les Pâques – во Зборникот само *les Pâques*

-
-
- Света Богородица - *Mère de Dieu*, не и *Sainte Vierge* ниту *Théotokos*
  - јуродив - *fol pour le Christ* почесто се користи *fol-en-Christ* или рускиот транскрипт *iourodivy*
  - Правописни и граматички пропусти:
прокимен -*prokeimenon* (не *prokiménon*)
ставропигијален манастир -*monastère stauropégiale*

Заклучок

- прво дело од ваков карактер во Република Македонија -надополнува огромна празнина во македонската терминологија-значењето на православието за македонскиот народ низ историјата и денес – современа македонска книжевност
- стручните лица од областа, преведувачи, вљубеници во зборот
- „призма“ која ни овозможува да разбереме како православието го поима светот
- Пропусти во однос на терминологија и лектура – товарот препуштен на составувачот

Терминолошки пропусти

- Надополнување во однос на етимологијата
- Разграничување на полисемијата
- Дополнување со нови речнички статии кои веќе фигурираат во рамките на други дефиниции
- Усовршување на мрежата на упатни белешки
- Лекторирање на ортографски и граматички пропусти

Перспективи

- расправа за (не)прифатливоста на одредени термини, кои би можеле да го збогатат лексичкиот фонд на македонскиот јазик или кои би требале да бидат изменети, адаптирани кон македонскиот лексички систем (Толковниот речник)
- Дигитализација на Зборникот

Ви благодарам за вниманието